

3.1 Gorolwg

Mae'r prosiectau cenedlaethol strategol yn hanfodol i drawsnewid dyfrffyrdd Cymru yn effeithiol. Mae'r prosiectau strategol yn darparu más critigol ac yn gwneud y mwyaf o effeithiau lluosog cynlluniau lleol a rhanbarthol unigol.

Mae angen y gweithgarwch twristiaeth yn Adran 3.2 i wneud yn fawr o gyfraniad adnoddau sy'n bodoli'n barod a manteisio ar lwyddiant y prosiectau strategol a lleol i sicrhau bod buddiannau twristiaeth yn cael eu gwireddu'n llawn.

Bydd y prosiect gwefan yn Adran 3.3 yn cefnogi twristiaeth. Bydd hefyd yn adnodd addysg, hamdden a diwylliannol pwysig. Bydd defnydd o'r wefan yn darparu ysgogiad hirdymor i ofalu am ddyfrffyrdd, eu gwerthfawrogi a sicrhau eu gofal a'u cadwraeth yn y dyfodol. Mae'r posibilrwydd o fuddiannau newydd sylweddol wedi cynyddu yn sgil buddsoddiad mawr gan Fwrdd Croeso Cymru a Dyfrffyrdd Prydain mewn mentrau gwybodaeth ac e-fasnach.

Hanfod y prosiectau cyfalaf mwyaf yw adfywio trwy adfer ac adnewyddu. Maent yn golygu cryn dipyn o weithio mewn partneriaeth a bydd angen portffolio helaeth o gyllid i'w gwireddu.

Mae'r prosiectau a ddisgrifir wedi eu dewis o brofiad Dyfrffyrdd Prydain yn y maes. Mae croeso i chi awgrymu syniadau ychwanegol neu wahanol am brosiectau fel rhan o'r ymgynghoriad. Yn enwedig, byddai syniadau am brosiectau gan bobl sydd â diddordeb mewn dyfrffyrdd a dyfrfannau eraill yn sicrhau bod cynlluniau'r dyfodol yn berthnasol i bob rhan o Gymru.

3.2 Cynllun hyrwyddo twristiaeth Dyfrffyrdd i Gymru

Disgrifiad o'r prosiect

Hyrwyddo dyfrffyrdd a dyfrfannau dŵr Cymru fel hanfod. Eu hyrwyddo i bobl yn y DU ac yn rhyngwladol. Mae dyfrffyrdd a dyfrfannau Cymru yn ddeniadol i dwristiaid mewn nifer o ffyrdd, er enghraifft yn y meysydd canlynol:

- Twristiaeth Ddiwylliannol a Threftadaeth
 - Diwydiannol
 - Cymdeithasol
 - Gwaith a bywoliaeth
 - Henebion
 - Safleoedd Treftadaeth y Byd
 - Llwybrau pellter hir
- Gwyrdd/amgylcheddol
 - Bywyd gwyllt
 - Gwyllo adar
 - Planhigion prin
- Twristiaeth weithgareddau
 - Hwyllo/mynd mewn cwch/canŵio
 - Cerdded
 - Pysgota
 - Beicio
 - Gweithgareddau sy'n gysylltiedig (e.e. merlota)
- Adnewyddu – y ffordd gyflymaf o arafu

Canlyniadau'r prosiect

- Partneriaeth gydgyssylltiedig i greu strategaeth ar gyfer datblygu a gwella dyfrffyrdd a chynhyrchion a gwasanaethau twristiaeth-gysylltiedig
- Cyfathrebu marchnata strategol a chydgyssylltiedig i gynyddu ymwybyddiaeth ymwelwyr, eu niferoedd a gwariant yng Nghymru

Bydd union gwmpas a thargedau'r ymgyrch yn cael eu datblygu gan y partneriaid wrth ymgynghori.

Partneriaid posib y prosiect

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
 Bwrdd Croeso Cymru
 Partneriaethau Twristiaeth Rhanbarthol
 Awdurdod Datblygu Cymru
 Awdurdodau Lleol
 Gweithredwyr Twristiaeth y Sector Preifat
 Dyfrffyrdd Prydain

Cyllid angenrheidiol

I'w benderfynu

3.3 Gwefan Dyfrffyrdd i Gymru

Disgrifiad o'r prosiect

Llunio gwefan Gymraeg a Saesneg i:

- hyrwyddo dyfrffyrdd a dyfrfannau Cymru
- rhoi mynediad deallusol i hamddena a dysgu am ddyfrffyrdd
- gweithredu fel adnodd fel y gall cymunedau lleol hyrwyddo eu hunain
- creu modd i ymateb i ymholiadau yn sgil marchnata twristiaeth dyfrffyrdd
- annog cysylltiadau clôs â dysgu gydol oes ac adfywio cymunedol

Bydd y prosiect yn cael ei atgyfnerthu gan weithgarwch e-fasnach cyfredol a gweithgarwch cyfryngau newydd y partneriaid, er enghraifft porth defnyddwyr newydd arfaethedig Dyfrffyrdd Prydain (Waterscape) a System Rheoli Cyrchfannau (DMS) Bwrdd Croeso Cymru.

Canlyniadau'r prosiect

- Gwell ymwybyddiaeth a dealltwriaeth genedlaethol a rhyngwladol o'n dyfrffyrdd a'n dyfrfannau
- Mwy o ymwelwyr
- Adnodd ar gyfer addysg a dysgu gydol oes
- Mwy o berchnogaeth gan gymunedau ar ddyfrffyrdd Cymru
- Cyfle i godi arian trwy roddion a hysbysebu
- Cyfleoedd ar gyfer e-fasnach twristiaeth

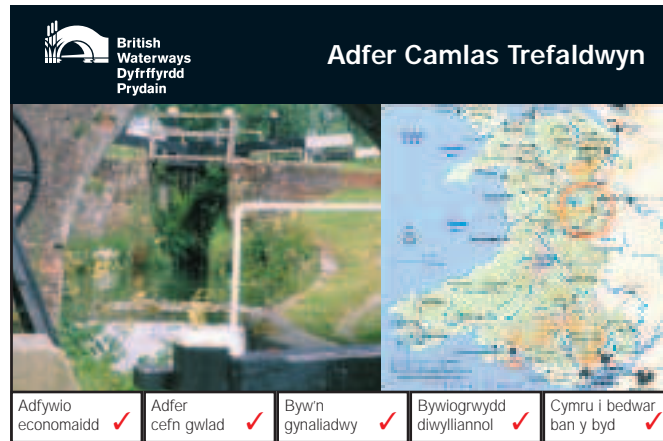
Partneriaid posib y prosiect

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
 Bwrdd Croeso Cymru
 Partneriaethau Twristiaeth Rhanbarthol
 Awdurdod Datblygu Cymru
 Awdurdodau Lleol
 Gweithredwyr twristiaeth y sector preifat
 Dyfrffyrdd Prydain

Cyllid angenrheidiol

£250,000

3.4 Crynodebau prosiect

3.4.1 Camlas Trefaldwyn

Cefndir y prosiect

- Amcangyfrifir bod cost gwaith adfer y gamlas yn llawn o Lociau Frankton, Swydd Amwythig i Loc Freestone ger Y Drenewydd, Powys yn £60 miliwn
- Mae Cam 1 (£35m) yn adfer y gallu i fordwyo hyd at Refail, i'r gogledd o ben gwreiddiol y daith yn y Drenewydd, Powys
- Mae Cam 2 (£25m) yn cwblhau'r gwaith o adfer y gamlas yn llawn i Loc Freestone gyda'r potensial o ehangu i'r Drenewydd ei hun
- Mae Strategaeth Rheoli Cadwraeth ar gyfer adfer y gamlas yn gynaliadwy yn cael ei pharatoi ar hyn o bryd a bydd yn cael ei chwblhau yn 2003
- Mae partneriaethau ag Awdurdodau Lleol, sefydliadau amgylcheddol a'r sector gwirfoddol eisoes ar waith
- Mae partneriaethau pellach â chymunedau lleol a phartion eraill sydd â diddordeb yn cael eu datblygu

Canlyniadau'r prosiect

- Bydd y gwaith adfer o fudd i'r coridor ehangach yn y ffyrdd canlynol: adfywio economaidd, yr amgylchedd, addysg, hamdden a thwristiaeth, trafndiaeth, marchnata, treftadaeth, diwylliant
- Canlyniadau economaidd adfer yn llawn:
 - 1 miliwn o ddyddiau ymwelwyr ychwanegol
 - Ymwelwyr ychwanegol yn gwario £2.5 filiwn y flwyddyn
 - Creu dros 100 o swyddi

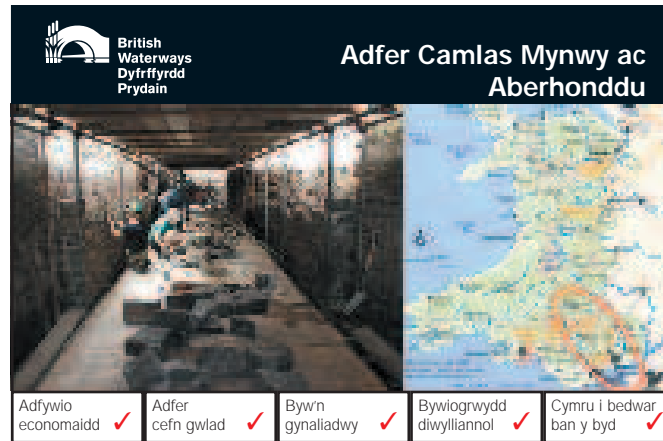
Partneriaid – 'Partneriaeth Camlas Trefaldwyn'

Cyngor Sir Powys
 Cyngor Sir Amwythig
 Cyngor Bwrdeistref Croesoswallt
 Ymddiriedolaeth Bywyd Gwylt Sir Drefaldwyn
 Ymddiriedolaeth Bywyd Gwylt Swydd Amwythig
 Cyngor Cefn Gwlad Cymru
 English Nature
 English Heritage
 Ymddiriedolaeth Adfer Dyfrffordd Trefaldwyn
 Shropshire Union Canal Society
 Dyfrffyrdd Prydain
 Cymdeithas Dyfrffyrdd Mewndirol

Cyllid angenrheidiol

Chwilio am gyllid o fathau gwahanol o'r ffynonellau canlynol: Ewrop, Awdurdodau Lleol, Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cyrff Cyhoeddus a Noddir gan y Cynulliad, Awdurdod Datblygu Cymru, Cronfa Cyfleoedd Newydd, Cronfa Dreftadaeth y Loteri, Yr Ymddiriedolaeth Ddyfrffyrdd, cyllidwyr eraill yn Lloegr a phartneriaid o'r sector gwirfoddol.

3.4.2 Camlas Mynwy ac Aberhonddu

Disgrifiad o'r prosiect

- Adfer y gallu i fordwyo ar y gamlas o Aberhonddu i Gasnewydd
- Datblygu marina fawr yn Crindai, Casnewydd
- Gwneud sianel newydd a loc môr i'r Afon Wysg
- Diogelu dyfodol Cangen Crymlyn
- Dehongli treftadaeth ac amgylchedd y gamlas
- Hyrwyddo cysylltiadau gyda'r Safle Treftadaeth y Byd cysylltiedig ym Mlaenafon
- Costau datblygu yn £37 miliwn dros 5 mlynedd

Canlyniadau'r prosiect

- Creu dros 150 o swyddi parhaol newydd, diogelu 100 o swyddi
- Creu 29 o swyddi adeiladu a 72 o leoliadau hyfforddi
- Gwariant ymwelwyr gros o dros £3 miliwn bob blwyddyn
- Denu buddsoddiad sector preifat o £12 miliwn, gan greu 18 busnes newydd
- Ehangu mynediad corfforol a deallusol i'r adnodd i bob grŵp cymdeithasol
- Diogelu amgylchedd rhyngwladol pwysig ac ased treftadaeth

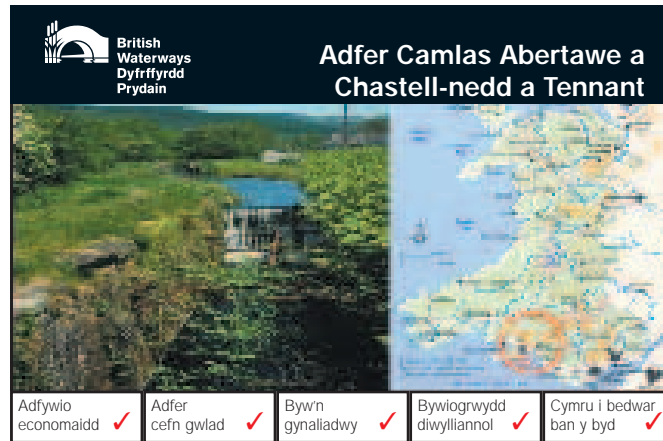
Partneriaid

Cynghorau Caerffili, Sir Fynwy, Casnewydd, Powys a Thor-faen
Ymddiriedolaeth Camlesi Mynwy, Aberhonddu a'r Fenni
Dyfrffyrdd Prydain

Cyllid

Ceisio cael portffolio gan bartneriaid a:
Chronfa Ddatblygu Ranbarthol Ewrop (ERDF)
Cronfa Dreftadaeth y Loteri
Cynulliad Cenedlaethol Cymru a Chyrff Cyhoeddus a Noddir gan y Cynulliad

3.4.3 Camlas Abertawe, Castell-nedd a Tennant

Disgrifiad o'r prosiect

Bydd y prosiect hwn yn adfer y gallu i fordwyo ar y camlesi rhwng Llansawel, Castell-nedd, Glyn-nedd, Abertawe ac Ystalyfera gan greu dyfrffordd o tua 35 milltir o hyd. Bydd yr hyd hwn yn galluogi pobl i gymryd wythnos o wyliau hamddenol neu wyliau byr egniol.

Mae WS Atkins wedi cwblhau astudiaeth ddichonolrwydd. Maent wedi argymhell datblygu prosiect sy'n cyfuno lliniaru llifogydd ac adfer Pont Ddwr deg bwa Aberdulais, lle gallai gwaith amddiffyn a gwell diogelwch rhag llifogydd fynd law yn llaw â sefydlogi ac adfer y strwythur a'r loc cyfagos. Dyma'r unig rwystr strwythurol sylweddol i ailagor tua deg milltir o gamlas yng Nghwm Nedd.

Mae costau tebygol y cynllun hwn tua £55 miliwn. Mae'r costau hyn yn ansicr ar hyn o bryd ac mae'r cynllun yn seiliedig ar nifer o ragdybiaethau ac yn caniatáu costau annisgwyl. Pe byddai datblygiadau cyfagos parhaus yn cwmpasu'r dyfrffyrdd, gellid lleihau costau'n sylweddol a byddai modd dod o hyd i gyllid fel rhan o'r datblygiadau hyn.

Canlyniadau'r prosiect

- Gellid gwario 30-50% o'r costau adelladu yn yr economi lleol
- Amcangyfrifir cynnydd o £4-5 miliwn mewn gwariant gan ymwelwyr bob blwyddyn
- 10-20% o gynnydd yng ngwerth datblygu tir yng nghoridor y gamlas
- Manteision cymunedol a hyfforddiant o ddefnyddio gweithwyr dan hyfforddiant a gwirfoddolwyr
- Ailagor rhan bwysig o ddatblygiad diwydiannol Cymru

Partneriaid posib y prosiect

Dyfrffyrdd Prydain
 Cyngor Sir Abertawe
 Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd a Phort Talbot
 Awdurdod Datblygu Cymru
 Cymdeithasau camlesi lleol
 Cwmnïau Mordwyo Camlas Castell-nedd, Tennant

Cyllid angenrheidiol

Wedi codi arian ar gyfer astudiaeth ddichonolrwydd. Portffolio o gyllid ar gyfer adfer i'w ddatblygu.